

Monumentnummer*: 523395

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijksmonument
Inschrijving register* 17 december 2001
Kadaster deel/nr 82958/46

Woonplaats* Gemeente* Provincie*
Poederrijen Zaltbommel Gelderland

Kadastrale gemeente* Sectie* Kadastraal object* Appartement aanduiding Grondperceel
Brakel M 186

Omschrijving**

Inleiding

Deze zogenaamde Amerikaanse WINDMOTOR is gelegen aan de noordzijde van de Schouwendijk, nabij de kruising met de Nieuwendijk en de Van Heemstraweg.

In het begin van deze eeuw was de windmotor enorm in opkomst en vormden vooral de grote molens een bedreiging voor de honderden traditionele molens. In die tijd werden ze dan ook spoedig 'schrikmolens' genoemd. De eerste windmotoren kwamen uit Amerika, maar al spoedig bleken zij niet bestand tegen het ruwere weer dat hier blijkbaar heerst. In Europa ging men daarom spoedig over tot het produceren van eigen, meer solide windmotoren. De naam 'Amerikaan' of Amerikaanse windmotor is blijven bestaan, hoewel 99 procent van de hier aanwezige windmotoren helemaal niet uit Amerika kwam.

Omschrijving

De windmotor, een metalen molen voor het op peil houden van de waterstand in het Munnikenland, bestaat uit een metalen vakwerk mast, beëindigd met een rad met vier vanen en twee windrichters, één horizontaal en één verticaal.

Waardering

- Van architectuurhistorische waarde als voorbeeld van een functionele en typologische ontwikkeling. Tevens vanwege een constructiewijze, die vernieuwend is voor de tijd van ontstaan.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

- Van stedenbouwkundige waarde als onderdeel van een historisch gegroeid landschappelijk gebied en waarin het een beeldbepalende rol speelt. Tevens van bijzondere betekenis voor het aanzien van het buitengebied van de gemeente en van de Bommelerwaard als geheel: de molen refereert naar de waterstaatkundige toestand en het op peil houden daarvan.
- Van cultuurhistorische waarde vanwege de bestemming en verschijningsvorm, welke verbonden zijn met een technische ontwikkeling.

Hoofdcategorie

Boerderijen, molens en bedrijven

Subcategorie

Industrie- en poldermolen

Functie

Molen